

Tibro kommun

kommun@tibro.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Nyboskolan arbetslag B

i Tibro kommun

Tillsyn i Nyboskolan arbetslag B

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Tibro kommun under våren 2016. Nyboskolan arbetslag B besöktes av Skolinspektionen den 25-26 maj 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat årskurs 6

Skolverkets nationella statistik för läsåret 2014/15 visar att det stora flertalet av eleverna uppnådde minst betyget E i samtliga ämnen, undantaget ämnet engelska. I ämnet engelska var andelen elever som uppnådde kunskapskraven 91 procent.

Enligt den nationella statistiken varierade den genomsnittliga betygspoängen för eleverna i årskurs 6 läsåret 2014/15 mellan 11,2 i ämnet religionskunskap och 13,3 i ämnet idrott och hälsa. De genomsnittliga betygspoängen var lägre än i riket i femton av sexton ämnen. I ämnet kemi var den genomsnittliga betygspoängen för skolenheten högre än i riket. I tretton av sexton ämnen hade flickorna en högre genomsnittligt betygspoäng än pojkarna. Pojkarna hade en högre genomsnittlig betygspoäng än flickorna i ämnena idrott och hälsa, historia samt religionskunskap.

Kunskapsresultat årskurs 9

Skolverkets nationella statistik visar att 70 procent av eleverna på skolenheten uppnådde kunskapskraven i samtliga ämnen läsåret 2014/15. Andelen är lägre än rikets genomsnitt på 77 procent. Andelen elever som når kunskapskraven i samtliga ämnen har varierat genom åren. Andelen har ökat sedan läsåret 2013/14 (63 procent) men sjunkit jämfört med läsåret 2012/13 (74 procent).

Enligt den nationella statistiken var det genomsnittliga meritvärdet 212,1 (17 ämnen) för elever som lämnade årskurs 9 vårterminen 2015. Detta är lägre än i riket där motsvarande värde var 224,7. Flickornas genomsnittliga meritvärde på skolenheten var 221,3 (i riket 238,0) och pojkarnas 203,1 (i riket 212,1).

Trygghet och studiero

I Skolinspektionens skolenkät som genomfördes hösten 2015 med elever i årskurs 9 (svarsfrekvens var 79 procent), svarade 86 procent av eleverna att påståendet "Jag känner mig trygg i skolan" stämmer helt och hållet eller ganska bra. På påståendet "Jag har studiero på lektionerna" svarade merparten av eleverna att det stämmer helt och hållet eller ganska bra.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2016-11-30
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2016-11-30
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2016-11-30
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-11-30
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2017-01-31

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att det finns brister i skolenhetens arbete inom flera områden; att ge eleverna aktivt lärarstöd i undervisningen, skolans arbete med särskilt stöd, skolans målinriktade arbete mot kränkande behandling, att eleverna tillförsäkras en skolmiljö präglad av studiero, samt i användandet av skolbiblioteket. Brister har även konstaterats vad gäller skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet kan vara en förklaring till att ansvariga på skolenheten inte själva har identifierat och åtgärdat flera av de problem som Skolinspektionen konstaterat inom områden som är centrala för att eleverna ska få en god utbildning i en trygg miljö. Ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete som utgår från en uppföljning av såväl kunskapsresultat i alla ämnen som resultat av arbetet med trygghet och studiero är en grund för att upptäcka och åtgärda det som inte fungerar i verksamheten och att utveckla den i riktning mot de nationella målen.

Det är också centralt att eleverna garanteras det stöd de har rätt till. Dels behöver samtliga elever få ett aktivt lärarstöd i undervisningen för att ges

Beslut

2016-07-08

4 (27)

Dnr 43 - 2015:9280

möjlighet att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Dels behöver de elever som inte når kunskapskraven ges möjlighet att få det särskilda stöd de har behov av. Det finns på skolenheten inte ett fungerande arbete för att anmäla och skyndsamt utreda om elever har behov av särskilt stöd. När personal inte känner till vilka behov eleverna har kan skolan inte heller ge dessa elever det stöd de behöver och har rätt till. Alla elever, vars behov är kända, har inte heller möjlighet att få särskilt stöd på det sätt och i den omfattning de är i behov av. När särskilt stöd har satts in följs inte heller detta upp och utvärderas kontinuerligt. På skolenheten upprättas inte heller några åtgärdsprogram för de elever som har särskilt stöd och inte heller fattas beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram.

Vidare visar tillsynen att det finns brister i arbetet med att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Det finns brister i skolans målinriktade arbete mot kränkande behandling. Studieron varierar mellan olika lektioner på skolenheten vilket innebär att alla elever inte har en skolmiljö som präglas av studiero. Då inte skolenheten har något sätt att följa upp hur eleverna upplever sin studiero försvåras möjligheterna att sätta in relevanta utvecklingsåtgärder inom detta område.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tibro kommun att senast den 30 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Tibro kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att den undervisningen som bedrivs innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att undervisningen på skolenheten inte innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. Bedömningen görs bland annat mot bakgrund av att alla lärare inte ger eleverna stöd och hjälp på lektionerna. Det varierar

beroende på vilket ämne som undervisning sker i hur mycket stöd eleverna ges. Det förekommer att elever på lektionerna får vänta lång tid för att få hjälp eller inte alls får hjälp när de behöver det. Sammantaget innebär detta att eleverna inte kan anses ges kontinuerligt lärarstöd på det sätt som författningarna föreskriver.

Enligt skollagen ska elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Eleverna ska vidare enligt skolförordningen och läroplanen genom strukturerad undervisning, under lärares ledning, ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Skolinspektionen har vid tillsynen genomfört två intervjuer med elever, som representerar olika årskurser. Eleverna säger i båda intervjuerna att de inte i alla ämnen får den hjälp av lärarna som de behöver. Eleverna beskriver visserligen att merparten av lärarna stödjer och hjälper men att det finns vissa lärare som inte gör det. I en av de intervjuade elevgrupperna beskriver eleverna att de ibland inte får hjälp eftersom de är så många elever i klassen. De beskriver att de kan få vänta en halv lektion på att få hjälp av läraren. Detta bekräftas även av lärarna som vid intervju säger att det är svårt att hinna uppmärksamma alla elever eftersom de har mycket undervisning och stora klasser. Lärarna säger att de inte hinner med alla elever och att de stora klasserna medför stora konsekvenser för eleverna. En lärare, som har många olika elever på skolan, beskriver att hen får arbeta med de elever som har liknande problem tillsammans som en grupp och att läraren då hoppas att eleverna får den hjälp de behöver. Specifikt nämner lärarna att det är svårt att hinna med att stödja eleverna från förberedelseklassen när de är med i de ordinarie klasserna. Andra exempel lärarna nämner är att hinna med alla olika grupper när eleverna har laboration.

Eleverna säger vidare att lärarna i undervisningen anpassar sig till de elever som är "snabbast" och att lärarna inte alltid tar hänsyn till att eleverna är olika. Enligt eleverna håller lärarna då ett högt tempo. En elev uttrycker att det är ofta som hen inte hinner med det som ska göras under lektionen. En annan elev

säger att de inte får någon hjälp i skolan. Eleven berättar vidare att eftersom hen inte är lika snabb som de snabbaste eleverna och hinner med det alla elever ska göra på lektionen får eleven sitta hemma själv med uppgifterna som läxa.

I intervju med rektorn säger han att lärarna för att ge eleverna ett aktivt lärarstöd individanpassar och exempelvis kan stanna kvar med eleverna efter skoldagen för att reflektera kring dagen. Rektorn säger att majoriteten av lärarna finns där för eleverna och kan ge eleverna den hjälp de behöver men att det varierar från lärare till lärare. Rektorn säger att han kan hålla med om elevernas bild av att det aktiva lärarstödet varierar på skolan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Tibro kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Tibro kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tibro kommun att senast den 30 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Tibro kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att en anmälan till rektorn görs när det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.
- Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds, när det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ska rektorn se till att eleven, oavsett ämne, ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som den enskilde eleven behöver, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Rektorn ska se till att åtgärdsprogram utarbetas för en elev om en utredning visar att eleven behöver särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå, liksom hur insatta åtgärder ska följas upp och utvärderas.
- Rektorn ska se till att insatta åtgärder följs upp och utvärderas när det gäller särskilt stöd.

*Motivering till bedömning av brist**Elevens behov av särskilt stöd utreds inte skyndsamt*

Skolinspektionen bedömer att skolenheten inte har ett fungerande arbete för att anmäla och skyndsamt utreda om elever har behov av särskilt stöd.

Bedömningen görs bland annat mot bakgrund av att lärare inte anmäler samtliga elever som riskerar att inte nå kunskapskraven till elevhälsan och rektorn, utan bara de elever som riskerar att få betyget F i flera ämnen. På skolan finns vid tiden för tillsynen elever som inte når kunskapskraven i ett eller flera ämnen, utan att de har kommit ifråga för en utredning av eventuellt behov av särskilt stöd. Vidare förekommer det att elever på skolan ges särskilt stöd utan att elevens behov av särskilt stöd har utretts. Exempelvis gäller detta elever som är placerade i en särskild undervisningsgrupp, men även elever med anpassad studiegång. Sammantaget innebär dessa brister att det finns en påtaglig risk för att elever inte får det särskilda stöd som de är i behov av och att elever ges särskilt stöd som inte är anpassat efter deras behov.

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt.

Skolinspektionen har i samband med tillsynsbesöket tagit del av betygskataloger för skolenhetens samtliga klasser från vårterminen 2015 och höstterminen 2015 samt för vissa klasser även betygskataloger från höstterminen 2014. Vid Skolinspektionens genomgång av dessa betygskataloger framgår att det finns många elever som har haft betyget F i ett eller flera ämnen under flera terminer i rad. Skolinspektionen har även begärt att för vissa av dessa elever få ta del av dokumentation som finns om eleven. Vid granskning av dokumentationen framkommer att det i flera fall saknas dokumentation om utredningar av särskilt stöd. Det finns inte några åtgärdsprogram. På Skolinspektionens fråga till elevhälsans representanter om dessa elever uppger de att de inte känner till samtliga elever och de i de fallen inte heller vet vad som har gjorts för arbete på skolan för eleverna.

På Skolinspektionens fråga när rektorn får kännedom om elever som riskerar att få ett F i betyg trots att extra anpassningar har getts så svarar lärarna vid intervju att de tar upp elever med elevhälsoteamet om de ser ett mönster för en elev. Lärarna tillägger att detta innebär att de anmäler elever till elevhälsan om en elev i 2-3 ämnen har fått så kallade betygsvarningar, dvs. varning för att eleven riskerar att få betyget F. Elevhälsan går då vidare med elevärendet. I intervju med elevhälsans representanter säger de att det kan vara så att inte alla elever i behov av särskilt stöd kommer till deras kännedom. De beskriver att det nog finns en gradskillnad för när elever anmäls till elevhälsan, beroende på om en elev har ett eller flera F i betyg. Elevhälsan säger att det är lärarna som ska identifiera stödbehoven och att både klassföreståndaren och den undervisande läraren kan anmäla till elevhälsan. De säger att anmälan blir beroende av hur läraren agerar. I intervju med rektorn framkommer att han inte känner till varför alla elever med F inte anmäls till elevhälsan och varför det finns elever med flera F under två terminer som inte kommer till elevhälsans kännedom.

Rektorn uppger i intervju att det finns elever som är placerade i en särskild undervisningsgrupp, utan att deras behov av särskilt stöd har utretts. Framförallt gäller det enligt rektorn elever i årskurs 9. Detta bekräftas också av den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av, för elever som är placerade i en särskild undervisningsgrupp. Det saknas i flera fall dokumentation gällande utredningar av särskilt stöd. Det finns inte några upprättade åtgärdsprogram. Elevhälsans representanter svarar, på Skolinspektionens fråga om varför det saknas utredningar för vissa elever med beslut om särskild undervisningsgrupp, att sedan specialpedagogen började i oktober 2015 så händer inte det utan nu utreds alla elever och detta dokumenteras.

På Skolinspektionens fråga om vad som sker före placering i en av de särskilda undervisningsgrupperna beskriver rektorn att då har extra anpassningar av undervisningen skett tills de har "gått i stå". Rektorn säger att ärendet sedan lyfts på elevhälsoteamsmöten och att det kan bli en logos-utredning och sedan får arbetslagen hjälp att anpassa undervisningen, eller så mår eleven bra av att flyttas till en särskild undervisningsgrupp. Enligt rektorn kan ett sådant beslut tas på en elevvårdskonferens. Rektorn tillägger att det också kan räcka med samråd med vårdnadshavarna för att placera en elev i en sådan grupp. Enligt rektorn görs inte heller alltid en utredning av specialpedagog eller kurator innan en elev får anpassad studiegång, utan ibland används det underlag som lärarna har skickat in inför ett elevhälsoteamsmöte och utifrån detta underlag fattas beslutet. Rektorn ger också exempel på att beslut kan fattas utifrån att det

har gjorts en pedagogisk kartläggning men att de också kan samlas på elevhälsoteamsmöten och diskutera. På Skolinspektionens fråga om hur elever med anpassad studiegång utreds svarar elevhälsans representanter att pedagogerna har god kännedom om eleverna och att anpassad studiegång bestäms i samråd med vårdnadshavare. Mycket dialog och samtal med eleven ligger, enligt elevhälsan, till grund för beslutet om anpassad studiegång.

Eleven ges inte särskilt stöd utifrån behoven

Skolinspektionen bedömer att elever som enligt en utredning är i behov av särskilt stöd inte ges det särskilda stödet på det sätt och i den omfattning som de behöver för att ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Denna bedömning görs mot bakgrund av att möjligheterna att få särskilt stöd är begränsade för eleverna, bland annat kan eleverna inte få särskilt stöd i alla ämnen.

I skollagen anges att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Enligt läroplanen har rektorn inom givna ramar ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

På Skolinspektionens fråga om eleverna får de insatser som utredningen visar att de behöver om det visar sig att elever har behov av särskilt stöd svarar lärarna att eleverna inte alltid får detta. De ger exempel på en elev som inte får särskilt stöd i svenska eftersom eleven inte vill lämna gruppen och gå ifrån sin klass. Lärarna säger att det är svårt att få dit en assistent som eleven faktiskt behöver. Lärarna säger att det nog beror på personalbrist. Elevhälsans representanter säger angående skolans möjlighet att ge alla elever särskilt stöd att de särskilda undervisningsgrupperna kan bli fulla och att de inte vet vilket stöd eleverna kan få om det blir så. På Skolinspektionens fråga om skolan kan tillmötesgå alla elevers behov av särskilt stöd i alla ämnen svara rektorn att det är omöjligt. Enligt rektorn finns det inte särskilt stöd att få i alla ämnen. Rektorn säger att det ser bättre ut inför nästa läsår då de organiserar om på skolan.

Det särskilda stödet följs inte upp och utvärderas

Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogram inte alltid upprättas för elever som ges särskilt stöd och vidare att insatta åtgärder inte kontinuerligt följs upp och utvärderas när det gäller särskilt stöd. Det finns på skolenheten inga åtgärdsprogram men inte heller någon annan dokumentation som visar på att det särskilda stöd som elever ges följs upp och utvärderas. På skolan har de som policy att inte upprätta åtgärdsprogram utan ersätter dessa i vissa fall med

andra typer av beslut. Dessa beslut kan emellertid inte uppfylla skollagens krav på att åtgärdsprogram ska upprättas. Det särskilda stödet följs inte heller upp och utvärderas regelbundet utan endast då det framkommer att insatser kring en elev inte fungerar. Då beslut om att en elev ska ges särskilt stöd i en annan undervisningsgrupp än den eleven normalt tillhör bara får fattas om det finns särskilda skäl är det av särskild vikt att sådana beslut följs upp och utvärderas kontinuerligt. Vidare tas det på skolan inte beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram efter att en utredning gjorts. Skolinspektionen vill i sammanhanget påpeka att beslut om att upprätta åtgärdsprogram och beslut om inte upprätta åtgärdsprogram är beslut som kan överklagas medan arbetet med extra anpassningar inte kräver ett beslut och därmed inte kan överklagas. Det är därför av vikt att skolan upprättar åtgärdsprogram eller tar beslut om att åtgärdsprogram inte ska upprättas så att det är möjligt att följa upp att eleverna får det särskilda stöd som de kan ha rätt till.

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. Enligt förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165, s. 290, 293) är för en elev i behov av särskilt stöd, åtgärdsprogrammet ett nödvändigt pedagogiskt instrument för planering och samarbete mellan lärare, annan personal t.ex. i elevhälsan, eleven och i förkommande fall vårdnadshavare samt för uppföljning och utvärdering av stödåtgärderna. Vidare står det angående särskild undervisningsgrupp att uppföljning och utvärdering av de insatta åtgärderna ska ske med viss regelbundenhet och i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare, vilket självklart gäller alla elever som ges någon form av särskilt stöd.

Såväl rektor, som elevhälsans representanter och lärarna säger i intervjuer att det inte tas några beslut om åtgärdsprogram på skolenheten. Rektorn tillägger att han inte heller fattar beslut om att åtgärdsprogram inte ska upprättas. Enligt rektorn kan det för vissa elever saknas beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång eftersom han inte har skrivit beslut för innevarande termin, vårterminen 2016, ännu. Rektorn säger att han har som policy att inte skriva åtgärdsprogram utan anpassar undervisningen genom organisationsförändringar istället. Rektorn tillägger att det på skolenheten finns annan dokumentation eller beslut som ersätter ett beslut om åtgärdsprogram och att alla elever med särskilt stöd finns med i ett separat excel-ark. Enligt rektorn finns vissa beslut såsom beslut om särskilt stöd i protokoll från elevvårdskonferenser. Vid Skolinspektionens granskning av några sådana elevvårdsprotokoll framgår att det finns protokoll med beslut om att en elev ska ha anpassad studiegång och att en elev ska ha delar av sin undervisning i en av de särskilda undervisningsgrupperna på skolan. Av protokollen framgår dock inte att detta är ett beslut som kan överklagas och hur beslutet kan överklagas. Av protokollen framgår inte heller elevens behov av särskilt stöd.

Rektorn säger i intervju att utvärderingar för de elever som går i särskild undervisningsgrupp, dvs. får särskilt stöd sker både informellt och formellt men att det inte finns några inplanerade utvärderingar. Enligt rektorn så löper en placering i en särskild undervisningsgrupp på om det inte är så att de har placerat en elev under en viss tid i en särskild undervisningsgrupp. I dessa fall stämmer rektorn och de ansvariga lärarna i de särskilda undervisningsgrupperna av hur det går. Rektorn säger vidare att det kan vara så att en elev i en särskild undervisningsgrupp skulle må bättre av att gå i en klass men att han skulle ha fått reda på om något är fel. På Skolinspektionens fråga om det särskilda stödet utvärderas för de elever som är placerade i särskild undervisningsgrupp svarar elevhälsan "både ja och nej". Specialpedagogen säger att det finns en rutin för kontinuerlig utvärdering för ärenden som har varit uppe sedan oktober 2015, då elevhälsan tar upp elever kontinuerligt på sina möten.

På Skolinspektionens fråga om det är säkerställt att eleverna utvärderas säger rektorn att ansvaret ligger på den personal som finns i de särskilda undervisningsgrupperna men att personalen bara dokumenterar när insatserna inte fungerar och nytt beslut behöver fattas. Om insatserna fungerar så dokumenteras inte detta någonstans. Viss dokumentation kan finnas hos lärarna men rektorn känner inte till vilken dokumentation lärarna har.

Motivering till föreläggande som ingripande

Tibro kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Tibro kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tibro kommun att senast den 30 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studietrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Tibro kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.
- Rektorn ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever utifrån identifierade behov på skolenheten.

- Personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling ska anmäla det till rektorn.

*Motivering till bedömning av brist**Alla elever tillförsäkras inte en skolmiljö präglad av studiero*

Skolinspektionens bedömer att inte alla elever har en skolmiljö som präglas av studiero på skolenheten. Studieron varierar mellan ämnen men också mellan klasser. Studieron påverkas exempelvis av att det är bråkigt och pratigt under lektionerna. Elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig undervisning ser därmed olika ut. Trots att åtgärder har gjorts i vissa ämnen för skapa studiero visar tillsynen att ansvariga på skolenheten ännu inte har kommit till rätta med att skapa en studiemiljö som präglas av studiero för alla elever. Då ingen utvärdering av studieron på skolenheten har gjorts, har inte ansvariga heller möjlighet att känna till i vilken omfattning studieron brister. Detta strider mot skollagen som föreskriver att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en studiemiljö som präglas av studiero.

I intervju med elever framkommer att det inte är studiero i alla klasser. Även i intervju med lärare, representanter för elevhälsa och rektorn framkommer att studieron varierar mellan olika lektioner och klasser. Enligt lärarna är studieron bättre när lektionerna är mer uppstrukturerade. Eleverna säger att det i vissa klasser och på vissa lektioner är stökigt. Detta beror på vilken lärare de har. I vissa klasser är det oroligt oavsett vilken lärare klassen har. Eleverna beskriver att det är "vilt", dvs. att det pratas överallt och att ingen bryr sig om läraren. Några andra elever säger att det är bråkigt i klassen. Enligt eleverna säger läraren till eleverna som bråkar men det händer ingenting. En elev uttrycker att många lärare inte gör någonting utan "bara står och skriker".

Rektorn säger i intervju att studieron har varierat beroende på vem som leder undervisningen. Rektorn nämner att det har varit bristande studiero i vissa ämnen och ger som exempel på att de för att komma till rätta med detta har handlett läraren och satt in extra personal. Rektorn känner till på vilka lektioner det inte är studiero. Enligt rektorn är problemen med bristande studiero avgränsat till vissa ämnen, och att vissa åtgärder har vidtagits. I intervju med elevhälsans representanter framkommer att specialpedagogen har blivit inkopplad när det gäller den bristande studieron och att hon har arbetat med vissa insatser med en hel klass. På Skolinspektionens fråga om den bristande studieron får konsekvenser för elevernas lärande säger elevhälsans representanter att det säkert får det men att de har svårt att svara på om det påverkar elevernas lärande då elevhälsan inte är med inne i klassrummet.

I intervju med rektorn framkommer vidare att det inte har gjorts någon utvärdering av studieron på skolan. Rektorn får istället information om det utifrån kontakt med elever och lärare. Enligt lärarna gör de vissa utvärderingar av studieron med elever inför utvecklingssamtal men dessa utvärderingar sammanställs inte på skolnivå. Lärarna känner därför inte till hur det ser ut med studieron på hela skolan.

Det bedrivs inget målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det på skolenheten inte bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Bedömningen görs mot bakgrund av följande. I planen mot kränkande behandling som finns för Nyboskolan presenteras en arbetsgång för kartläggning inför arbetet med att förebygga kränkande behandling, men detta arbete utförs i praktiken inte enligt planens beskrivning. Det arbete som bedrivs mot kränkande behandling utgår i praktiken varken från resultat på enkäterna eller från någon kartläggning av vilka platser som är trygga respektive otrygga på skolan. Den plan mot kränkande behandling som finns och de insatser som genomförs omfattar dessutom hela Nyboskolan, dvs. både arbetslag A och B, och tar inte hänsyn till vilka specifika behov som finns på Nyboskolan arbetslag B. I skolans elevenkät, om bland annat trygghet, kan heller inte resultaten för de olika skolenheternas elever särskiljas. Trots att eleverna, enligt både rektorn och lärare, är relativt trygga förekommer det kränkningar på skolan. Tillsynen visar även att inte samtliga fall av kränkande behandling anmäls till rektorn utan att främst allvarligare kränkningar når rektorn. När skolenheten inte tar reda på vilka specifika behov och risker som finns och samtliga fall av kränkande behandling inte anmäls till rektorn, kan de inte heller arbeta målinriktat mot kränkande behandling. Skolenheten kan då inte planera för vilka åtgärder som bäst behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska vidare se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till

rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

I den plan mot kränkande behandling som finns på skolan, "Nyboskolan läsåret 2015-2016 Arbetsplan mot kränkande behandling och diskriminering på Nyboskolan A & B" finns ett antal punkter presenterade för ett förebyggande arbete mot kränkande behandling inom grundskolan. I planen presenteras också att kartläggningen görs genom att kamratstödarna utvärderar hur arbetet mot kränkande behandling har gått under året och hur detta arbete kan förbättras. Det står vidare att en elevenkät genomförs och analyseras av elever och personal. Av kamratstödare och elevskyddsombud görs vidare en kartläggning över trygga/otrygga platser på skolan. Utifrån de behov som framkommit planeras åtgärder för läsåret. I planen särskiljs inte de två skolenheterna Nyboskolan arbetslag A och Nyboskolan arbetslag B åt utan planen omfattar båda skolenheterna.

På Skolinspektionens fråga om hur de på skolan kommit fram till de insatser/åtgärder som anges i planen säger rektorn att det är elevhälsoteamet som utvärderar och föreslår åtgärder för grundskolan och att de gör en analys utifrån det år som varit. Rektorn känner dock inte till hur elevhälsan har kommit fram till de åtgärder som står i planen.

I intervju med elevhälsans representanter säger de att det är kuratorn, skolsköterskan och en pedagog som arbetar med planen och ger ett förslag till rektorerna. Representanterna för elevhälsan säger att insatserna i planen inte utgår från resultaten i elevenkäten som genomförs. På Skolinspektionens fråga om varför det är just dessa insatser som finns med i planen svarar elevhälsans representanter att vissa insatser har funnits under flera år. På Skolinspektionens fråga om det skulle kunna vara andra åtgärder som bättre matchar det som kommer fram i elevenkäten svarar elevhälsans representanter att det kan vara så men att insatserna som genomförs utvärderas.

Rektorn säger i intervju att de genomför en elevenkät på skolan och att denna enkät visat att det är 2-3 procent av eleverna som inte är trygga. Enligt rektorn kan de inte skilja elevernas svar åt mellan de olika skolenheterna eller skolformerna i denna enkät. Representanter för elevhälsan säger att det har hänt någon gång att de har varit delaktiga i sammanställning av resultaten på

elevenkäten och att de ser resultaten av elevenkäten ibland. Om de uppdragas någon större problematik i denna enkät kan elevhälsan få gå in och arbeta med det. Lärarna säger i intervju att de inte känner till resultaten på de elevenkäter som görs men att de känner till att merparten av eleverna på skolan är trygga.

På Skolinspektionens fråga om det görs någon kartläggning av exempelvis platser som elever upplever som trygga respektive otrygga säger rektorn att detta kommer fram intuitivt och att det exempelvis under en arbetsplatsträff har tagits upp att det finns ett ställe på skolan där kränkningar sker. Rektorn säger vidare att kuratorn har fotograferat olika platser på skolan men att detta var ett tag sen och att det sedan dess skett förändringar så att det gamla materialet inte kan användas. Rektorn tillägger att de så fort det händer något tar upp det muntligt. I intervju med elevhälsans representanter säger kuratorn att kamrattstödare och skyddsombud tillsammans fotograferat skolmiljön i syfte att kartlägga trygga och otrygga miljöer på skolan. Kuratorn säger att de skulle ha arbetat med detta under hösten 2015 men att det blivit lagt på is och ska göras till hösten 2016 istället. Kuratorn säger att denna kartläggning är något som hon gjort på eget initiativ och inte något som rektorn är involverad i eller gett henne i uppdrag att göra.

Rektorn säger att han på möten med elevhälsan kan få anmälningar om kränkningar av elever. Enligt rektorn kan det dock förekomma att fall av kränkningar inte kommer till hans kännedom. I intervju med elevhälsans representanter framkommer att ärenden om kränkande behandling brukar anmälas till kuratorn som i sin tur endast informerar rektorn om vissa av dessa ärenden. Enligt elevhälsan frågar rektorn någon gång per termin kuratorn om fall av kränkande behandling. Lärarna säger i intervju att om personal på skolan får vetskap om en kränkning så pratar de med kuratorn direkt och rektorn får information om det är allvarligt.

Motivering till föreläggande som ingripande

Tibro kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Tibro kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tibro kommun att senast den 30 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Tibro kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning är att det skolbibliotek som finns på Nyboskolan inte används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Biblioteket används inte aktivt i undervisningen för att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper. Biblioteket används framförallt som ett extra rum för eleverna att sitta och arbeta i. Rektorn följer inte heller upp hur skolbiblioteket används.

Eleverna ska, enligt skollagen, ha tillgång till skolbibliotek. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, till exempel bibliotek.

Eleverna i en av intervjugrupperna säger att de ibland använder biblioteket på lektionerna för att sitta och arbeta med sina skoluppgifter där. Enligt eleverna

använder de inte de böcker som finns i biblioteket i undervisningen i något ämne, som till exempel i NO- eller SO-ämnena. De säger att de har fått låna skönlitterära böcker som alla eleverna läste. Eleverna i den andra intervjugruppen säger att biblioteket används som extralokal men att ingen går dit för att låna böcker. De säger att det är låst hela tiden och att lärarna måste boka en tid för att de ska kunna gå dit på lektionen. Att lärarna har bokat en sådan tid har skett en gång för länge sedan, uppger en elev.

Rektorn säger i intervju att det varierar hur skolbiblioteket används i undervisningen av lärarna. Enligt rektorn skickar nog några lärare dit elever. På Skolinspektionens fråga om skolbiblioteket används som resurs i undervisningen svarar rektorn att det inte används så, förutom kanske av vissa lärare. Enligt rektorn följer han inte heller upp hur skolbiblioteket används.

Skolinspektionen har genom en komplettering gett skolenheten möjlighet att inkomma med konkreta exempel på hur några olika lärare i olika ämnen använder skolbiblioteket för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Något sådan komplettering har inte inkommit.

Motivering till föreläggande som ingripande

Tibro kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Tibro kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tibro kommun att senast den 31 januari 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Tibro kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska tillsammans med personalen följa upp skolenhetens kunskapsresultat och resultatet av arbetet med trygghet och studiero inom skolenheten. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen.
- Det som framkommer vid uppföljningen ska analyseras. Utifrån analysen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder.
- Rektorn ska också planera för och se till att utvecklingsåtgärderna genomförs.
- Rektorn ska se till att dokumentera uppföljning, analys, beslut om utvecklingsåtgärder och planering för genomförandet av dessa åtgärder.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömer att det finns brister i skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Bedömningen görs mot bakgrund av följande. Trots att lärarna uppger att skolenheten till viss del följer upp kunskapsresultaten i alla ämnen framkommer i intervju med rektorn att det på skolenhetsnivå endast görs en uppföljning som dokumenteras i ämnena svenska, matematik och engelska. Den uppföljning som görs av tryggheten sammanställs för hela Nyboskolan och de olika skolenheternas resultat kan inte särskiljas. Vad gäller studieron har ingen uppföljning gjorts på skolenhetsnivå. För skolenheten saknas det därmed

en dokumenterad uppföljning av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen och årskurser som det finns kunskapskrav i samt även en uppföljning av resultatet av arbetet med trygghet och studiero. När varken elevernas kunskapsresultat inom alla ämnen eller resultat av arbetet med trygghet och studiero kontinuerligt sammanställs på skolenheten kan inte heller rektorn, lärare och övrig personal göra en analys utifrån dessa resultat, för att se vilka utvecklingsåtgärder som behöver vidtas. Det finns på Nyboskolan visserligen utvecklingsåtgärder som genomförs och som till viss del grundar sig på en uppföljning av elevernas kunskapsresultat, men detta gäller endast vissa ämnen. De mål som satts upp och de utvecklingsåtgärder som genomförs gäller vidare hela Nyboskolan och tar inte i beaktande de olika behov som kan finnas på de olika skolenheterna.

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten genomförs ett kvalitetsarbete som innefattar att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvar för skolans resultat.

Skolinspektionen har begärt in skolenhetens dokumenterade systematiska kvalitetsarbete och tagit del av "Verksamhetsplan 2015/2016", som gäller hela Nyboskolan, dvs. både arbetslag A och arbetslag B. Av verksamhetsplanen framgår Nyboskolans målbild, nyckeltal och de fem prioriterade mål som Nyboskolan arbetar med. Dessa mål är elevernas språkutveckling och fortbildning av personal; tydliga mål och struktur i undervisningen; skolan i samhället och samhället i skolan; ökat stöd i matematik och ökat stöd till eleverna vid läsinlärning. I den inskickade dokumentationen finns ingen uppföljning av elevernas kunskapsresultat eller resultat av arbetet med trygghet och studiero dokumenterad. Rektorn säger i intervju att de mål som finns i verksamhetsplanen har formulerats utifrån hur rektorerna på Nyboskolan har tolkat huvudmannens mål, och att målen i verksamhetsplanen kommer från grundskolans behov. Målen i verksamhetsplanen utvärderas årligen i juni. På skolan finns en utvecklingsgrupp med lärare, som tittar på de mål som satts upp i verksamhetsplanen.

Rektorn säger i intervju att sammanställningar av kunskapsresultat bara görs i svenska, engelska och matematik för samtliga årskurser, och att det inte görs någon uppföljning i andra ämnen. Rektorn tillägger att han har gjort en sådan sammanställning utifrån betygskatalogerna. Rektorn tillägger att han skulle vilja jämföra exempelvis meritvärden i olika klasser eller resultat inom SO-ämnen i olika klasser. Detta har de ibland gjort på ämneskonferenser då lärarna från rektorerna har haft i uppgift att titta på resultaten för de olika skolenheterna utifrån Skolverkets statistik. Enligt rektorn skulle arbetet med att utifrån statistik titta på resultat i de olika arbetslagen kunna göras mer systematiskt. Lärarna säger i intervju att kunskapsresultat följs upp på skolan för arbetslag A respektive arbetslag B. Enligt lärarna sker uppföljningen i alla ämnen men framförallt i matematik, engelska och svenska. Utifrån en analys av resultaten tar lärarna fram utvecklingsinsatser i diskussion med rektorn, bland annat diskuteras detta vid ämneskonferenser.

Rektorn för skolenheten Nyboskolan arbetslag A tillägger i intervju att de också utvärderar genom att ämneslagen varje år reflekterar utifrån givna frågor, ex. om vilka mål eleverna har svårt att uppfylla i ett ämne och hur lärarna då kan göra detta bättre nästa år. Dokumentationen från dessa utvärderingar ser olika ut i de olika ämneslagen och dokumentationen lämnas in till rektorerna. Rektorn för skolenheten Nyboskolan arbetslag B säger att den uppföljning de gör och reflektionerna i ämneslagen ligger till grund för satsningar som exempelvis att de i matematiken har förstelärare och har arbetat med Mattelyftet, i engelskan har arbetat tillsammans med lärare för de lägre årskurserna i grundskolan och i svenskan har arbetat med Läsllyftet.

Såväl rektorn för den tillsynade skolenheten som lärarna säger i intervju att de gör en elevenkät för hela skolan som visar hur många av eleverna som inte känner sig trygga. De säger vidare att elevernas svar på enkäten inte kan särskiljas för skolenheterna Nyboskolan arbetslag A respektive Nyboskolan arbetslag B. Elevernas svar kan inte heller särskiljas för grundskolan respektive grundsärskolan. Lärarna säger att de inte känner till resultaten på enkäten. Enligt lärarna har de gjort utvärderingar av studieron inför utvecklingssamtal men detta har inte sammanställts på skolenhetsnivå. Lärarna säger vidare att de inte känner till hur det ser ut på skolan med studieron. I intervju säger även rektorn för skolenheten att de på skolan inte direkt har utvärderat studieron.

Rektorn för skolenhet Nyboskolan arbetslag B säger vidare i intervju att det inte finns några prioriterade mål på Nyboskolan som rör trygghet och studiero. Rektorn för skolenheten Nyboskolan arbetslag A tillägger att ett av målen "tydliga mål och struktur i undervisningen" är en grund för studieron. Rektorn för skolenheten Nyboskolan arbetslag B säger att det går att skilja mellan

prioriterade mål som finns i planen men att det också kan finnas andra mål som de arbetar med. Enligt denna rektor är sådana mål inte nedskrivna. Rektorn tillägger att de kanske bör vara det. Rektorn säger att de arbetar med tryggheten och studieron på skolan men att detta arbete inte dokumenteras.

Motivering till föreläggande som ingripande

Tibro kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Tibro kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Beslut

2016-07-08
25 (27)

Dnr 43 - 2015:9280

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg
Avdelningschef

Ingrid Jerkeman
Utredare/Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Nyboskolan arbetslag B

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Nyboskolan arbetslag B

Nyboskolan ligger i tätorten Tibro och är en kommunal skola som omfattar utbildning i årskurser 6-9 i både grundskola och grundsärskola. Skolan består av två skolenheter som leds av varsin rektor. Denna tillsyn avser utbildning inom grundskolan vid skolenheten Nyboskolan arbetslag B. På skolenheten går 223 elever fördelade på tio klasser i grundskolans årskurser 6-9. Det finns det 26 lärare på skolenheten.